

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI – 4100-001-03/2014
P/14/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2013 r.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. oraz działania wcześniejsze i późniejsze dotyczące ustawy budżetowej na 2013 r.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontroler	Agnieszka Olejarz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 86792 z dnia 8 stycznia 2014 r. [dowód: akta kontroli str. 1, 2]
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Mirzec, Mirzec Stary 9, 27-220 Mirzec (dalej: Urząd).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marek Kukielka, Wójt Gminy Mirzec. [dowód: akta kontroli str. 3]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zakresie planowania i wykorzystania przez gminę Mirzec dotacji z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Pozytywną ocenę uzasadnia:

- opracowanie planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami i prawidłowa jego realizacja;
- terminowe przekazanie Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Mircu (GOPS lub Ośrodek) informacji o planowanych kwotach dotacji, w związku z realizacją ww. zadań objętych kontrolą;
- wykorzystanie dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami, zgodnie z ich przeznaczeniem;
- prawidłowe zaksięgowanie otrzymanych dotacji, ich rozliczenie oraz terminowe dokonanie zwrotu części niewykorzystanej dotacji;
- prawidłowe, rzetelne i terminowe sporządzanie sprawozdania finansowych Rb-50.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Planowanie przez gminę dotacji z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami

Opis stanu faktycznego

1.1. W 2013 r. Urząd realizował zadania zlecone z zakresu administracji rządowej (finansowane dotacją z budżetu państwa) w trzech rozdziałach klasyfikacji budżetowej: w dziale 010 („Rolnictwo i łowiectwo”) rozdziale 01095 („Pozostała działalność”) – w zakresie dotyczącym zwrotu części podatku akcyzowego

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej; w dziale 750 („Administracja publiczna) rozdziale 75011 („Urzędy wojewódzkie”) – zadania wykonywane przez urząd stanu cywilnego wynikające m.in. z ustaw: z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych² i z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej³ oraz w rozdziale 75101 („Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa”) – prowadzenie i aktualizacja stałego rejestru wyborców. Zadania te, za wyjątkiem zadania określonego w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej⁴, zgodnie z § 41 regulaminu organizacyjnego Urzędu⁵, zostały przypisane do realizacji Urzędowi Stanu Cywilnego w Mircu. Obsługę finansową zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami, na podstawie § 38 pkt 5⁶ ww. regulaminu, przydzielono Referatowi Finansowemu. Prowadzenie spraw w zakresie zwrotu części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej nie zostało przypisane w regulaminie organizacyjnym Urzędu do realizującej to zadanie komórki organizacyjnej (zadanie powierzono w zakresach czynności dwóm pracownikom Referatu Finansowego).

Wójt Marek Kukielka wyjaśnił, że zapis w § 38 pkt 5 regulaminu organizacyjnego Urzędu o treści: „obsługa finansowa zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych na podstawie odrębnych ustaw”, odnosi się także do prowadzenia spraw w zakresie zwrotu części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. [dowód: akta kontroli str. 36]

W trakcie kontroli, zarządzeniem Wójta Gminy Mirzec z dnia 27 stycznia 2014 r., dokonano zmian w regulaminie organizacyjnym dodając w § 38, określającym należące do ww. Referatu zadania, pkt 18 o treści „realizacja zadania zleconego z zakresu zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego producentom rolnym”. [dowód: akta kontroli str. 5, 18-20, 24, 29-34, 37-40]

Zadania zlecone w zakresie pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych na terenie gminy Mirzec, zgodnie ze swoim statutem⁷, realizował GOPS. [dowód: akta kontroli str. 41-54]

Zakres merytoryczny zadań wykonywanych przez Urząd i GOPS, stanowił podstawę do otrzymywania przez gminę Mirzec dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jej ustawami.

Wójt Gminy Mirzec, zgodnie z wymogami art. 249 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁸, opracował w terminie 21 dni od dnia uchwalenia budżetu gminy Mirzec, plan finansowy zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami. Jako podstawę dla opracowania planu zadań z zakresu administracji rządowej przyjęto kwoty dotacji na finansowanie tych zadań ujęte w § 2010 – *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań*

² Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993 ze zm.

³ Dz. U. z 2013 r., poz. 672 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 52, poz. 379 ze zm.

⁵ Regulamin organizacyjny Urzędu wprowadzono zarządzeniem nr 0050.8.2012 Wójta Gminy Mirzec z dnia 15 lutego 2012 r.

⁶ W wyniku zmian wprowadzonych w regulaminie organizacyjnym Urzędu zarządzeniem Nr 0050.6.2014 Wójta Gminy Mirzec z dnia 27 stycznia 2014 r. w § 38 pkt 5 stał się pkt 17.

⁷ Statut GOPS zatwierdzono uchwałą nr XIII/77/2007 Rady Gminy w Mircu z dnia 5 grudnia 2007 r. Zmiany do niego wprowadzono uchwałami Rady Gminy w Mircu nr XLIII/23/2010 z 16 lipca 2010 r. i nr XVIII/101/2012 z 29 lutego 2012 r.

⁸ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

zleconych gminie (związkom gmin) ustawami, wynikające z informacji przekazanej przez wojewodę świętokrzyskiego w dniu 22 października 2012 r. (data wpływu do Urzędu), tj. w terminie określonym w art. 143 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Informacja przekazana przez wojewodę obejmowała dotacje na łączną kwotę 3.320.505 zł, w następujących rozdziałach:

- w rozdziale 75011 („Urzędy wojewódzkie”) – w wysokości 56.966 zł;
- w rozdziale 85212 („Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego”) – 3.256.320 zł;
- w rozdziale 85213 („Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej”) – 7.219 zł. [dowód: akta kontroli str. 55-69]

W dniu 5 października 2012 r., tj. na etapie projektowania budżetu Gminy na 2013 r., Krajowe Biuro Wyborcze Delegatura w Kielcach przekazało do Urzędu informację o wstępnej kwocie dotacji w wysokości 1.465 zł z przeznaczeniem na realizację przez Gminę zadań związanych z prowadzeniem i aktualizacją stałego rejestru wyborców (rozdział 75101 „Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa” § 2010). [dowód: akta kontroli str. 70]

Na etapie przygotowania projektu budżetu gminy Mirzec na 2013 r., w tym dotyczącego także wydatków na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami, Gmina nie występowała do Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach (ŚUW) z zapotrzebowaniem dotacji w kwocie innej, niż wynikająca z ww. informacji otrzymanej od wojewody w dniu 22 października 2012 r. [dowód: akta kontroli str. 71]

W związku z projektem rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy na 2013 r., Wydział Polityki Społecznej ŚUW zwrócił się do ośrodków pomocy społecznej pismem z 31 maja 2012 r. o wypełnienie w aplikacji centralnej SAC do dnia 4 czerwca 2012 r. planów rzeczowych zadań realizowanych ze środków publicznych. GOPS terminowo wywiązał się z ww. obowiązku. Planowane na 2013 r. wydatki na świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego (w tym koszty obsługi tych świadczeń) oszacował na kwotę 3.327.310 zł (o 2,2% więcej niż określono w ustawie budżetowej). Kierownik GOPS Grażyna Potrzeszcz wyjaśniła, że szacunku potrzeb dokonano na podstawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych za rok poprzedni. [dowód: akta kontroli str. 72-79]

Gmina nie zwracała się o zabezpieczenie środków na pokrycie kosztów wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcom innym niż ubezpieczeni, spełniającym kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁹, w przypadku których nie zachodzi okoliczność, o której mowa w art. 12 tej ustawy (z powodu – jak poinformowała kierownik GOPS Grażyna Potrzeszcz – przeoczenia). W 2013 r. Wójt Gminy Mirzec wydał pięć takich decyzji. Łączny koszt ich wydania oszacowano na 170 zł (34 zł za decyzję). [dowód: akta kontroli str. 80-88, 94, 98, 101]

1.2. Rada Gminy w Mircu uchwaliła budżet Gminy na 2013 r. w dniu 27 grudnia 2012 r., tj. przed upływem terminu określonego w art. 239 ustawy o finansach publicznych. W budżecie Gminy w rozdziałach 75011, 75101, 85212, 85213 zostały

⁹ Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.

ujęte ww. kwoty wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami. [dowód: akta kontroli str. 103-106]

W wyniku zmian dokonanych w trakcie 2013 r., kwota dotacji na realizację przez gminę Mirzec zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami (§ 2010) uległa zwiększeniu o 108.907,81 zł w stosunku do planowanych w ustawie budżetowej. Ostatecznie w budżecie Gminy zaplanowano wydatki w łącznej wysokości 3.430.877,81 zł, z tego:

- w dziale 010 („Rolnictwo i łowiectwo”), rozdziale 01095 („Pozostała działalność”) – 187.016,81 zł;
- w rozdziale 75011 – 57.816 zł (zwiększenie o 850 zł, tj. o 1,5%);
- w rozdziale 75101 – 1.465 zł;
- w rozdziale 85212 – 3.116.320 zł (zmniejszenie o 140.000 zł, tj. o 4,3%);
- w rozdziale 85213 – 9.120 zł (zwiększenie o 1.901 zł, tj. o 26,3%);
- w dziale 852 rozdział 85295 („Pozostała działalność”) – 59.140 zł.

W trzech rozdziałach, 85212, 85213 i 85295, decyzjami wojewody świętokrzyskiego z dnia 31 grudnia 2013 r. dokonano blokady planu dotacji celowej w łącznej wysokości 55.878 zł, w tym 54.934 zł w rozdziale 85212. [dowód: akta kontroli str. 107-190]

1.3. Informacje niezbędne do opracowania projektu planu finansowego na 2013 r. Wójt Gminy Mirzec przekazał GOPS pismem z 21 listopada 2012 r., tj. w terminie określonym w art. 248 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Informacje o ostatecznych kwotach dochodów i wydatków tej jednostki organizacyjnej oraz wysokości dotacji i wpłat do budżetu Wójt przedstawił w piśmie z 14 stycznia 2013 r., zgodnie z art. 249 ust. 1 ww. ustawy. [dowód: akta kontroli str. 191, 192, 195, 196]

Ocena częściowa: Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

2. Wykorzystanie przez gminę dotacji z budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

2.1. Sposób przekazywania przez dysponentów środków dotacji celowych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, kwoty tych dotacji oraz terminy ich przekazywania umożliwiły Gminie pełne i terminowe wykonanie ww. zadań w 2013 r.

Badanie terminowości otrzymywania w 2013 r. od wojewody świętokrzyskiego dotacji celowych na realizację zadań objętych kontrolą wykazało, że:

- środki na utrzymanie w Gminie stanowisk pracy realizujących zadania z zakresu administracji rządowej (rozdział 75011) oraz prowadzenie stałego rejestru wyborców (rozdział 75101) przekazywane były na rachunek budżetu Gminy rytmicznie (w każdym miesiącu), w wielkości odpowiadającej 1/12 planu po zmianach. W listopadzie na rachunek Gminy wpłynęła dodatkowa kwota 850 zł na pokrycie składek na ubezpieczenie społeczne (rozdział 75011, § 4110);
- środki na dokonanie zwrotu części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w kwotach zgodnych ze złożonymi wnioskami, otrzymano 26 kwietnia 2013 r. oraz 25 października 2013 r., tj. odpowiednio na cztery i sześć dni przed upływem terminu wypłaty ww. zwrotu, określonego w art. 7 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej;
- środki na zadania realizowane przez GOPS w rozdziałach 85212, 85213 i 85295 Gmina otrzymywała co miesiąc (w rozdziale 85295 od kwietnia 2013 r., tj. od momentu wejścia w życie rozporządzenia Rady Ministrów z 26 marca

2013 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego¹⁰) w kwotach uwzględniających zarówno złożone przez kierownika GOPS do ŚUW zapotrzebowanie, jak i wysokość środków niewykorzystanych na wypłatę świadczeń w poprzednim miesiącu. [dowód: akta kontroli str.197-203, 212-214, 245-258]

Gmina nie zwracała się w 2013 r. do wojewody świętokrzyskiego o zwiększenie kwot dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, nie dochodziła również dotacji na ten cel w postępowaniu sądowym. [dowód: akta kontroli str. 215]

2.2. Badanie terminowości przekazywania przez Urząd w 2013 r. dotacji do GOPS (w rozdziałach 85212, 85213 i 85295) wykazało, że środki z dotacji przekazywane były w poszczególnych miesiącach po upływie od jednego do ośmiu dni. Wydłużenie tego terminu do 19 dni nastąpiło w okresie wakacyjnym. Dotacje na realizację zadań w rozdziale 85212, przekazane przez wojewodę świętokrzyskiego w dniach 30 lipca, 2, 7, 9, 12 i 16 sierpnia 2013 r. wpłynęły na rachunek GOPS (w łącznej wysokości) w dniu 19 sierpnia 2013 r. Skarbnik Gminy Wanda Węgrzyn wyjaśniła, że przekazanie dotacji zbiorczo i z opóźnieniem nie miało wpływu na płynność finansową GOPS i wynikało z faktu, iż pracownik odpowiedzialny za przekazywanie dotacji przebywał na urlopie wypoczynkowym i zwolnieniu lekarskim.

Dotacje w wysokości zgodnej z kwotami dotacji przekazanymi przez wojewodę świętokrzyskiego, GOPS otrzymywał w rozdziałach 85213 i 85295 oraz w 56% przypadków w rozdziale 85212, a w pozostałych przypadkach, wysokość przekazywanych do ww. jednostki dotacji stanowiła sumę dwóch lub trzech transz, a w sierpniu – sześciu transz. [dowód: akta kontroli str. 197-203, 216-226]

GOPS nie zwracał się w 2013 r. do Gminy o dodatkowe środki na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami. Nie kierował również monitów o przyspieszenie przekazywania środków. [dowód: akta kontroli str. 94]

2.3. Wydatki na zadania zrealizowane w 2013 r. z zakresu administracji rządowej i inne zlecone ustawami nie były dofinansowane środkami własnymi gminy Mirzec, za wyjątkiem wydatków poniesionych w rozdziale 75011 klasyfikacji budżetowej (dotyczących zadań wykonywanych przez Urząd Stanu Cywilnego). W odniesieniu do tego rozdziału wydatki ogółem wyniosły 69.419,75 zł, a otrzymana dotacja na ich realizację wyniosła 57.816 zł, co stanowiło 83% poniesionych wydatków. Gmina dofinansowała ze środków własnych realizację ww. zadań w kwocie 11.603,75 zł, co stanowiło 17% całości poniesionych wydatków na te zadania. [dowód: akta kontroli str. 229]

Wójt Gminy Mirzec wyjaśnił, że aby pracownicy wykonujący powyższe zadania mogli osiągnąć standardy pozostałych pracowników zatrudnionych w Urzędzie i bez zakłóceń wykonywać te zadania, Gmina ponosi koszty, które pokrywa z dochodów własnych. Wójt podkreślił również, że ŚUW przy planowaniu dotacji na rok 2013 nie żądał od Gminy żadnych danych w zakresie rzeczywistych kosztów realizacji tych zadań. [dowód: akta kontroli str. 101]

Gmina Mirzec nie dochodziła od wojewody świętokrzyskiego przekazania ww. kwoty wydatków poniesionych ze środków własnych ze względu na fakt, iż – jak wyjaśniła skarbnik Gminy Wanda Węgrzyn – podejmowane w latach 2007-2010 działania w celu uzyskania większej kwoty dotacji na realizację zadań zleconych okazały się bezskuteczne i w związku z tym zaniechano w kolejnych latach występowania do

---

¹⁰ Dz. U. z 2013 r., poz. 413.

województwa o dodatkowe środki na realizację tych zadań. [dowód: akta kontroli str. 235]

2.4. Wykonane w 2013 r. wydatki w rozdziałach: 01095, 75011, 75101, 85212, 85213 i 85295, zgodnie ze sprawozdaniem RB-50 „o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami” za IV kwartał 2013 r., nie przekroczyły kwot zaplanowanych w budżecie Gminy (po zmianach) i wyniosły 3.366.619,39 zł, co stanowiło 98,1% planu po zmianach. [dowód: akta kontroli str. 245-258]

Urząd na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych w 2013 r. poniósł wydatki w wysokości:

- 187.016,81 zł (100% planu po zmianach) w rozdziale 01095, z tego: w § 4430 „różne opłaty i składki” – 183.349,82 zł, w § 4210 „zakup materiałów i wyposażenia” – 2.866,99 zł i w § 4300 „zakup usług pozostałych” – 800 zł;
- 57.816 zł (100%) w rozdziale 75011, z tego: w § 4010 „wynagrodzenia osobowe pracowników” – 38.400 zł; w § 4040 „dodatkové wynagrodzenie roczne” – 3.200 zł; w § 4110 „składki na ubezpieczenie społeczne” – 7.150 zł, w § 4120 „składki na fundusz pracy” – 1.020 zł i w § 4300 – 8.046 zł;
- 1.465 zł (100%) w rozdziale 75101 w § 4210.

Dotacje celowe przyznane na realizację tych zadań zostały wykorzystane zgodnie z ich przeznaczeniem. [dowód: akta kontroli str. 245-291]

Wydatki poniesione przez GOPS w 2013 r. na realizację zadań z zakresu administracji rządowej (zgodnie ze sprawozdaniem Rb-50) wykorzystane zostały:

- w rozdziale 85212 („świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego...”) w 98%, tj. w kwocie 3.053.387,20 zł, w tym m.in: w § 3110 „świadczenia społeczne” – 2.879.821,19 zł; w § 4010 „wynagrodzenia osobowe pracowników” – 62.744 zł oraz w § 4110 „składki na ubezpieczenia społeczne” – 94.440,97 zł;
- w rozdziale 85213 w 96%, tj. w kwocie 8.797,38 zł – na sfinansowanie składek na ubezpieczenia zdrowotne (§ 4130);
- w rozdziale 85295 w 98%, tj. w kwocie 58.137 zł, w tym m.in: w § 3110 „świadczenia społeczne” – 56.400 zł. [dowód: akta kontroli str. 245-249, 207-211, 303-312]

Z informacji uzyskanej w toku kontroli z GOPS wynika, że w 2013 r. w ramach realizacji zadań zleconych Ośrodki wypłacił:

- 7.299 zasiłków rodzinnych w kwocie 729.240 zł;
- 4.558 dodatków do zasiłków rodzinnych w wysokości 534.672 zł;
- 5.883 świadczenia opiekuńcze w kwocie 1.163.362 zł, w tym 5.000 zasiłków pielęgnacyjnych w wysokości 765.000 zł, 688 świadczeń pielęgnacyjnych w kwocie 370.986 zł;
- 1.093 świadczenia z funduszu alimentacyjnego w kwocie 385.547 zł;
- opłacił 186 składek zdrowotnych od świadczeń opiekuńczych w wysokości ogółem 8.797,38 zł.

W 2011 r. GOPS wypłacił: zasiłków rodzinnych – 9.860, dodatków do tego zasiłku – 6.029, zasiłków pielęgnacyjnych – 4.984, świadczeń pielęgnacyjnych – 527, świadczeń z funduszu alimentacyjnego – 1.185, składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego – 255.

W 2012 r. świadczeń tych wypłacono odpowiednio: 8.417; 5.170; 4.942; 920; 1.111 i 440.

Przeciętna liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2011 r. wynosiła 731, w 2012 r. – 708, w 2013 r. – 654, a rodzin pobierających zasiłek rodzinny odpowiednio: 414, 357, 310. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego otrzymały średnio 52 osoby w 2011 r., 51 w 2012 r. i 49 w 2013 r. Z powyższych danych wynika, że liczba wypłaconych świadczeń, podobnie jak średnia liczba rodzin pobierających te świadczenia z roku na rok spada od kilku do kilkunastu procent. [dowód: akta kontroli str. 89-99]

Kierownik GOPS poinformowała, że jednostka nie prowadziła szeroko rozumianej analizy w zakresie udzielanych świadczeń, a mimo to posiada wiedzę na temat przyczyn spadku liczby świadczeniobiorców. Wśród nich należy wymienić: *wzrost kryterium dochodowego stanowiącego podstawę do ubiegania się o świadczenia rodzinne nie jest proporcjonalny do wzrostu najniższego wynagrodzenia, które ulega zmianie każdego roku, a kwota kryterium pozostaje na tym samym poziomie; częste zmiany przepisów prawnych, które utrudniają dostęp do uzyskania świadczeń rodzinnych; migracja osób do większych miast i za granicę w celach zarobkowych, spadek liczby urodzeń dzieci; ubieganie się o świadczenia rodzinne za granicą kraju w ramach koordynacji systemów, utrata uprawnień z uwagi na wiek dziecka.* [dowód: akta kontroli str. 78]

Z danych uzyskanych z GOPS wynika, że w latach 2011-2013 średnia liczba etatów przypisanych do realizacji zadań zleconych wynosiła 1,75 etatu. Średnioroczna liczba wypłaconych świadczeń i składek, w relacji do liczby etatów w Gminie przypisanych do obsługi tych zadań, równała się w 2011 r. – 13.093, w 2012 r. – 12.040 i 10.978 w 2013 r.

Koszt obsługi świadczeń i składek wyniósł 93 tys. zł w 2011 r., 92,5 tys. zł w 2012 r. i 90,8 tys. zł w 2013 r., w tym z tytułu wynagrodzeń odpowiednio: 67,4 tys. zł, 77,3 tys. zł i 81,0 tys. zł. Powyższe koszty w relacji do liczby wypłaconych świadczeń i składek stanowiły 4,05 zł w 2011 r., 4,38 zł w 2012 r. i 4,72 w 2013 r.

Świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacano w terminach podanych w decyzjach przyznających te świadczenia.

W latach 2011-2013 udział środków dotacji w kwocie poniesionych przez jednostkę wydatków związanych z wypłatą świadczeń i składek określonych w rozdziale 85212 wyniósł 100%.

W 2011 r. na 1.000 mieszkańców Gminy wypłacono świadczeń i opłacono składek 2.710, w 2012 r. – 2.469 i w 2013 r. – 2.260. Gospodarstw domowych, którym wypłacono świadczenia lub opłacono składki było 1.927 w 2011 r., 1.947 w 2012 r. i 1.942 w 2013 r. Gospodarstwa te stanowiły 39%, 33% i 31% liczby gospodarstw domowych w Gminie. W 2013 r. średni miesięczny dochód przypadający na jednego mieszkańca gospodarstwa domowego otrzymującego świadczenia wynosił 334,5 zł przed jego uzyskaniem i 669,93 zł po jego uzyskaniu.

Decyzji ostatecznych wydanych przez samorządowe kolegium odwoławcze w 2013 r. było pięć, w tym: pozostawiających w mocy decyzję organu gminy – cztery, zmieniających decyzję organu gminy – dwie. W roku 2011 i 2012 nie było tego typu decyzji. [dowód: akta kontroli str. 89-99]

Średnia liczba dłużników alimentacyjnych w 2013 r. wynosiła 29 i była niższa niż w 2012 r. (30 osób). Związane z tym należności na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosiły 1.858,6 tys. zł (1.395,6 tys. zł w 2012 r.). W 2013 r. zaległości alimentacyjnych wyegzekwowano 42,5 tys. zł od 24 dłużników, w 2012 r. – 53,7 tys. zł od 21 dłużników, a w 2011 r. 54,5 tys. zł od 19 dłużników. Kwota wyegzekwowanych przez Gminę zaległości alimentacyjnych w relacji do kwoty wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego stanowiła 15% w 2011 r., 14% w 2012 r. i 11% w 2013 r. [dowód: akta kontroli str. 89-99]

Kierownik GOPS poinformowała, że niska skuteczność ściągalności zadłużenia alimentacyjnego wynika z faktu, iż dłużnicy alimentacyjni zamieszkujący na terenie gminy Mirzec to w większości osoby bez żadnych dochodów, pozostające długotrwale bezrobotne i nieporadne życiowo, często z problemem alkoholowym, nieposiadające żadnych nieruchomości, ruchomości, zasobów pieniężnych ani przedmiotów wartościowych, nieposiadające prawa jazdy. [dowód: akta kontroli str. 78, 79]

Skarbnik Gminy, do zadań której – zgodnie z regulaminem organizacyjnym – należy m.in. nadzorowanie i wykonywanie kontroli finansowej budżetu Gminy, bieżący nadzór nad wykonywaniem budżetu przez jednostki organizacyjne Gminy oraz kontrola przestrzegania przez nie dyscypliny finansów publicznych, nie planowała i nie przeprowadzała w 2013 r. kontroli w GOPS w zakresie zadań objętych kontrolą. W listopadzie 2012 r. Wydział Polityki Społecznej ŚUW przeprowadził kontrolę problemową dotyczącą wykorzystania dotacji celowych przekazanych Gminie w 2011 r. z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zleconych ustawami oraz sposobu pobierania i odprowadzania dochodów uzyskiwanych w związku z realizacją tych zadań. Obszar objęty tą kontrolą został oceniony pozytywnie. Stwierdzono jedynie trzy przypadki, w których błędnie określona została klasyfikacja budżetowa wydatków. W związku z realizacją ww. kontroli, skarbnik Gminy nie podejmowała w tej jednostce innych działań kontrolnych w powyższym zakresie. Kontrolę w GOPS w zakresie prawidłowości i terminowości sporządzania sprawozdań Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami zaplanowała na 2014 r. [dowód: akta kontroli str. 8, 27, 313-315, 319-327]

W 2013 r. do Urzędu i GOPS nie wpłynęła żadna skarga związana z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami. [dowód: akta kontroli str. 88, 328]

Urząd w terminie zgodnym z art. 168 ust. 1 i 6 ustawy o finansach publicznych, tj. 31 grudnia 2013 r., dokonał zwrotu na rachunek ŚUW części niewykorzystanej dotacji w łącznej kwocie 8.380,42 zł, z tego dotyczącej rozdziału 85212 – 7.998,8 zł; rozdziału 85213 – 222,62 zł i rozdziału 85295 – 159 zł. [dowód: akta kontroli str. 197-203, 329]

2.5. Do badania prawidłowości przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego wytypowano 21 spośród 406 świadczeniobiorców, którym wypłacono świadczenia w 2013 r. (5%).

W wyniku badania pięciu decyzji przyznających świadczenia z funduszu alimentacyjnego, na podstawie których wypłacono świadczeniobiorcom w 2013 r. kwotę 17.640 zł (dotyczących trzech świadczeniobiorców z 51 pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2013 r.) stwierdzono: ustalenie prawa do ww. świadczeń oraz ich wypłata nastąpiła na wniosek osoby uprawnionej, stosownie do przepisów art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹¹, zawierający dane wymagane art. 15 ust. 3 ww. ustawy, do którego dołączono dokumenty określone w § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzoru wniosku, zaświadczeń i oświadczeń o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego¹². Wnioskujący spełniali kryterium dochodowe przyznania świadczenia, określone w art. 9 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, a wysokość

¹¹ Dz. U. z 2012, poz. 1228 ze zm.

¹² Dz. U. Nr 123, poz. 836 ze zm.

przyznanych i wypłaconych świadczeń była zgodna z art. 10 ust. 1 ww. ustawy. [dowód: akta kontroli str. 293-302, 338]

W wyniku badania 49 decyzji przyznających świadczenia rodzinne 18 świadczeniobiorcom spośród 355 pobierających te świadczenia w 2013 r., na podstawie których w badanym okresie wypłacono świadczenia w łącznej wysokości 74.165,40 zł, w tym: 34 decyzji przyznających zasiłek rodzinny i dodatki do niego, dziewięciu – zasiłek pielęgnacyjny, pięciu – świadczenie pielęgnacyjne i dodatki do niego oraz jednej – jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka, stwierdzono, że postępowania te wszczęte zostały z urzędu (trzy o przyznanie dodatku do świadczenia pielęgnacyjnego) lub na podstawie wniosków o ustalenie prawa do -danego świadczenia lub dodatku, zgodnie z art. 15b ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych¹³ oraz z § 2 ust. 1, § 3, § 4, § 5 ust. 1, § 6 ust. 1 i § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2011 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne¹⁴ w przypadku decyzji wydanych w 2012 r. lub z § 2 ust. 1, § 3, § 4, § 5 ust. 1, § 6 ust. 1 i § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 stycznia 2013 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne¹⁵ w przypadku decyzji wydanych w 2013 r. Do wniosków zostały załączone dokumenty wymagane przepisami art. 9 ust. 7, art. 15b ust. 6 ww. ustawy oraz § 2 ust. 2, § 3, § 4, § 5 ust. 2, § 6 ust. 2 i § 7 ust. 2 ww. rozporządzenia z 27 grudnia 2011 r. lub § 2 ust. 2, § 3, § 4, § 5 ust. 2, § 6 ust. 2, § 8 ust. 2 rozporządzenia z dnia 3 stycznia 2013 r. Świadczeniobiorcy spełniali kryteria dochodowe uprawniające do przyznania świadczeń określone w art. 15b ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny oraz wysokości świadczeń rodzinnych¹⁶. Świadczenia przyznane zostały w wysokości określonej w § 2 ww. rozporządzenia oraz w art. 15b ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych. [dowód: akta kontroli str. 331-343]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa:

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

3. Sprawozdawczość budżetowa dotycząca wydatków związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami (Rb-50)

Opis stanu
faktycznego

Na podstawie wydruków komputerowych konta 980 („plan finansowy wydatków budżetowych”) strona Wn, konta 901 („dochody budżetu”) strona Ma oraz konta 130-02 („rachunek bieżący jednostki – wydatki”) strona Ma ustalono, że kwoty ujęte w sprawozdaniach kwartalnych Rb-50 za IV kwartał 2013 r. (o dotacjach oraz o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami) w dziale 010 rozdział 01095; dziale 750 rozdział 75011; dziale 751 rozdział 75101 były zgodne z ewidencją księgową. [dowód: akta kontroli str. 245-258, 260-262, 278-289, 344-365]

¹³Dz. U. z 2013 r., poz. 1456.

¹⁴ Dz. U. Nr 298, poz. 1769.

¹⁵ Dz. U. z 2013 r., poz. 3.

¹⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 959.

Dane liczbowe dotyczące planu dotacji po zmianach i wydatków z dotacji w dziale 852 rozdział 85212, 85213 i 85295 zawarte w zbiorczych sprawozdaniach Rb-50 sporządzonych przez Urząd za IV kwartał 2013 r. były zgodne z danymi liczbowymi zawartymi w jednostkowym sprawozdaniu Rb-50 sporządzonym przez GOPS za IV kwartał 2013 r. [dowód: akta kontroli str. 245-249, 366, 369, 370]

Sprawozdanie Rb-50 za 2013 r. zostało sporządzone i przekazane do ŚUW w dniu 24 stycznia 2014 r., tj. zgodnie z terminem określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁷. [dowód: akta kontroli str. 249]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa:

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w badanym obszarze.

4. Płatności i dotacje celowe na realizację projektów finansowanych z udziałem środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

Gmina Mirzec nie realizowała w 2013 r. projektów współfinansowanych z udziałem środków bezzwrotnych pochodzących z europejskich funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności (2007–2013), związanych z zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej i innymi zadaniami zleconymi ustawami. [dowód: akta kontroli str. 371]

Natomiast w ramach zadań własnych, Gmina realizowała 14 projektów współfinansowanych ze środków bezzwrotnych pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności (2007–2013).

Powyższe projekty realizowane były w ramach:

- 1) Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013 – trzy projekty: „e-świętokrzyskie Rozbudowa Infrastruktury Informatycznej JST”, „e-świętokrzyskie Budowa Informacji Przestrzennej Województwa Świętokrzyskiego w Gminie Mirzec”, „Kompleksowa rewitalizacja i wzrost estetyki funkcjonalnej przestrzeni publicznej terenów kulturowych i historycznych w centrum Mirca”;
- 2) Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 – sześć projektów: „Adaptacja pomieszczeń w części budynku Szkoły Podstawowej na sołecą świetlicę i przebudowa boiska wraz z funkcjonalnym zagospodarowaniem terenu dla potrzeb strefy „Activ – Małyszyn Górny dla Ciebie”, „Gminny piknik strażacki”, „Przebudowa wnętrza budynku po byłym przedszkolu w Mircu na potrzeby Gminnego Domu Kultury i Integracji”, „Dożynkowy złoty kłos – Gadka 2013”, „Sportowy duch walki – warsztaty taneczne, zakup strojów i sprzętu grającego dla Drużyny Cheerleaderek z Mirca”, „Zakup instrumentów muzycznych w celu utworzenia dziecięcego zespołu wokalnie-instrumentalnego w Gminie Mirzec”;
- 3) Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – pięć projektów: „Sukces jest w każdym z nas”, „Wiedza i umiejętności kluczem do kariery”, „Wiedza – bezkresny ocean możliwości”, „Z tradycją w nowoczesność”, „Wspólna sprawa”.

Łącznie na projekty współfinansowane ze środków europejskich w 2013 r. wydatkowano 3.053,7 tys. zł (na planowaną kwotę 3.360,9 tys. zł), z tego:

– wydatki bieżące – 406,4 tys. zł (środki z UE – 314,7 tys. zł, środki z budżetu krajowego – 34,7 tys. zł, środki własne z budżetu Gminy – 57,0 tys. zł);

¹⁷ Dz. U. Nr 20, poz. 103.

- wydatki majątkowe 2.647,3 tys. zł (środki z UE – 1.286,1 tys. zł, środki z budżetu krajowego – 1,5 tys. zł, środki własne z budżetu Gminy – 1.359,7 tys. zł). [dowód: akta kontroli str. 372-375]

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁸, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

Kielce, dnia 7 marca 2014 r.

Kontroler
Agnieszka Olejarz
specjalista kontroli państwowej

.....

podpis

p.o. Wicedyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Kielcach

Tadeusz Mikołajewicz

.....

podpis

---

¹⁸ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.